

Сунъгъврин округсин туснар

СССР-н Деед Советд сунъгъврмудт белдлгън бдр ирвас бргнр делгрд йовна. Сунъгъврмудин кампаньд турун ончта девснъгн ирв: СССР-н Деед Советин Президиумин Указар Союзин Советд болн Келн-амтн Советд сунъгъврмуд келгн сунъгъврмудин округ гаргъдв.

Мана орн-нутгин государственн йосна ах орган—СССР-н Деед Совет хойр палатас бурдн. Иим болдг учрн Советск Союзин онц баадлс йилгърн — энунд союзн 15 республик, эдндь кесг автономн республик, автономн областс болн келн-амтн округ орна. Мана государствд кесг олн келн-амтн улс тоолгдна. Эдн онц некврн орн-нутгин государственн йосна ах органд тодрка кевр йилгългън алду уга кегдхмн. Энуг хойр палат гаргъдг систем бгн, СССР-н Деед Советд цуг келн-амтн улс, хамгин бичкн чигн, эврнн элчрн илгъд, эврнн саягън халадж чадх збв эдн.

СССР-н цуг куч-кблсчрин, эдн келн-амтн йилгългосаягън хаядг деед орган манд баан. Терн—Союзин Совет. СССР-н Конституцин 34-ч статьягъс иштгъяр Союзин Советд сунъгългъг СССР-н гражданмуд 300 мингън куна тоогън нормас бурдсн сунъгъврмудин округсар кен. Союзин Советд сунъгългъна округ болгънас нег депутат сунъгъдн. Советск Союзд ода болхла Союзин Советд сунъгългъна 731 сунъгъврмудин округ гаргъдв.

Мана Ставропольск крайд Союзин Совет сунъгългъна 7 сунъгъврмудин округ гаргъдв. Эн сунъгъврмудин кампаньд мана крайд Союзин Совет сунъгългъна нег округ немдж гарв.

Болв СССР-н келн-амтст цуг ола неквр талдан, келн-амтн бварц баадлс гарча неквр бас баан. Энуг кергтн авлго оркдж болшго. Энуг узулдж куцах шишлн деед орган кергт. Иим орган уга болхла ик олн келн-амтн негдсн Советск Союзин государствг залдж болшго баасн. Келн-амтн саягън хаягч хойрдгч палат болдж Келн-амтн Совет баан.

Келн-амтн Совет сунъгългънд сунъгъврин збвн адл болджахн ик лавта кевр узгдн. Келн-амтн Совет сунъгългъг граждан улс цугтан нег адл збв олзлад союзн республик болгънас 25 депутатнр, автономн республик болгънас 11 депутатнр, автономн тангъч болгънас 5 депутатнр болн келн-амтн округ болгънас 1 депутат сунъгъчхана. Советск Союзд ут-турштан Келн-амтн Совет сунъгългъна 633 округ гаргъдв.

РСФСР-н газрт, улгурин келхд, Келн-амтн Совет сунъгългъна 25 сунъгъврмудин округ гаргъдв. Эн округсин негн, Ставрополь балгъснд центрт, 13-ч номерт Ставропольск сунъгъврин ок-

руг болджана. Эн сунъгъврин округ орджахн: Ставропольск край, Дагестанск, Кабардино-Балкарск, Северо-Осетинск болн Чечено-Ингушск автономн республик.

Келн-амтн Совет сунъгългъна сунъгъврин 10 округсар депутатс сунъгългънд мана крайн Халымгин болн Карачаев-Черкесск автономн областсн куч-кблсчнр бийсинн кандидатмуд орулхмн.

Келн-амтн Советд сунъгългъна округс тигдж гаргългън Коммунистическ парти болн Советск правительствин келн-амтн ленинск политикас иштг кегдджан. Тер политикин гол некврн—олн келн амтн мана государствин цуг келн-амтн улс—ик багъ гидж йилгългън угагъяр—общественн-политическ, эдлахун болн культури джиргълд адл збв эдлхмн, келн-амтн болгън икн болн багън чигн—СССР-н Деед Советд бийсинн элчрн илгъхмн гисн йовдл болджана.

Баячудин орн-нутгудт болхла палати системин янзн болн баадлн, сунъгъврин системин торуц онгдан болджана.

Баячудин парламентсин палатсн хоордан адл збв элцхаш, келн-амтн элчнр сунъгългънла торуц залгълдан уга, эдн баячудин йосна орган болджана. Энун деерн деед палатн онц, улз збв олзлна, дор палатин авсн йосн деед палатар батлгдх збвг, тегад деед палат тбр йосиг бард баадж чигн чадхмн. Деед палатс хамгин реакционн баячудин тушнъгн болджана, болв дор палатд чигн зуг зарм орн-нутгудт олн-амтн йоста цбн элчнрн орм бийслн олдж чадчхана.

Баячудин государствсин сунъгъврин загагъяр болхла сунъгъврин округ административн-территориальн райодар кегдн, эн райодт баах амтн тонь кергт авлгш. Иим болсар сунъгъврин нег округин сунъгъачрин тонь талин сунъгъврин округин сунъгъачрин тоогъс кесг холван ик чигн болдж гарна.

Энуг Францар улгур авад уздж болхмн. Францас холд баах, энунд орджах департаментсин амтн Келн-амтн хурт кирцхд 1 сай кунас нег депутат сунъгъна, Францин бийинн амтн болхла дундлад 75 мингън кунас нег депутат сунъгъна. Алжирт болхла амтн хойр ангар тоолгдна—европейчнр болн туземцс гидж. Эн адл то депутатнр сунъгъна, болв баарн амтсин тонь европеец улсар болхла кесг арвн холван ик.

Мана советск сунъгъврин систем йоста демократизмин гарцар ивтрсн, мана государствинн йосн куч-кблсчрин гарт бааснас тер тигдж гарчана, тегад тедниг орн-нутган залхд бргнр орлулхиг теткн. Мана сунъгъвр—йоста сулдан кегдг, йоста демократическ сунъгъвр болджана.

Г. КУМШАЕВ,

Крайн куцагч комитетин ах инструктор.